

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱ از ۶	صور تجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رئیس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳ / ۰۳ / ۰۱ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	--

دستور کار جلسه:

- ✓ استماع اخبار و موضوعات روز معدن و صنایع معدنی
- ✓ ارائه گزارش پایش معادن غیر فعال، علل و چالش ها و هم اندیشی اعضا
- ✓ بررسی نتایج اولیه طرح نیاز سنجی ماشین آلات معدنی استان

❖ اهم موارد مطرح شده:

احیای ظرفیت های معدنی استان، در گرو بازنگری در ساختارهای حمایتی

نخستین جلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با هدف بررسی وضعیت موجود، ارائه نتایج پایش معادن غیر فعال و ارزیابی چالش های ساختاری و اقتصادی این حوزه برگزار شد. همچنین مسائل روز از جمله مسئله کمبود سوخت مورد نیاز ماشین آلات و تجهیزات معدنی و زمینه هایی فعالیت در افغانستان بحث قرار گرفت.

لزوم جمع بندی مطالعات حوزه معدن و هم افزایی برای اصلاحات در این حیطه

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، غلامرضا نازپرور، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد، با اشاره به مطالعات یک ساله کمیسیون در زمینه موانع فعالیت معادن استان، تأکید کرد: زمان آن رسیده که خروجی این بررسی ها جمع بندی گردد و برای پیگیری های بعدی در سطح حاکمیتی ارائه شود.

وی تصریح کرد: بخشی از معادن استان به دلایل نبود توجیه اقتصادی یا شرایط دشوار اکتشاف، غیر فعال مانده اند و نیاز به تحلیل های دقیق تر در حوزه فنی و اقتصادی دارند.

او با انتقاد از تفاوت های غیر منطقی قیمت گذاری مواد معدنی در شهرهای مختلف استان، این موضوع را عاملی برای رشد بازارهای غیر رسمی دانست و تأکید کرد: سیاست های دستوری در قیمت گذاری نه تنها به ایجاد عدالت کمکی نمی کند، بلکه موجب بر هم خوردن تعادل بازار می شود.

نازپرور همچنین به ظرفیت های بالقوه در تعاملات معدنی با افغانستان اشاره کرد و گفت: درخواست ما، انجام مذاکرات از سوی مسئولان با افغانستان برای بهره گیری از فرصت های متقابل است. همچنین، ضروری است قوانین دقیق و مبتنی بر واقعیت در تعیین حقوق دولتی معادن تدوین شود. و پیشنهادات در این زمینه به شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی ارائه می گردد.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۲ از ۶	صور تجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رئیس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱ تاریخ برگزاری: ۰۱ / ۰۳ / ۱۴۰۳ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	--

چالش قوانین، انرژی و ماشین آلات فرسوده

در ادامه، عماد رجحانی، دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگان مشهد، به نتایج پایش‌های انجام‌شده در زمینه معادن غیرفعال اشاره کرد و گفت: بخشی مهمی از مشکلات فعالیت معادن کمبود ماشین آلات و تجهیزات معدنی است که به سیاست‌های کلان برمی‌گردد که نیازمند بازنگری در سطح ملی است.

وی، موضوع انرژی را یکی از بحران‌های جدی حوزه معدن دانست و گفت: تا زمانی که ساختار توزیع و قیمت‌گذاری انرژی اصلاح نشود، امکان پایداری فعالیت‌های معدنی وجود ندارد.

در ادامه این نشست، به نامه سرپرست کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در هرات مبنی بر درخواست هماهنگی و تمرکز فعالیت‌های معدنی ایران در افغانستان اشاره شد.

نگاهی به عوامل ریسک سرمایه‌گذاری در حوزه معدن افغانستان

در ادامه جلسه، حسین عباس‌نیا، معاون امور معادن و فرآوری فولاد سنگان به ارائه گزارشی از الزامات فعالیت بخش خصوصی در بخش معادن افغانستان ارائه کرد.

او تأکید کرد: علی‌رغم وجود ظرفیت‌های قابل توجه معدنی در افغانستان، چالش‌های متعددی در این کشور وجود دارد. از جمله نبود ساختار قانونی شفاف و با ثبات، پراکندگی گروه‌های قدرت، نبود زیرساخت‌های مناسب مانند برق و جاده، نبود اطلاعات اکتشافی پایه و تفصیلی، سرمایه‌گذاری در این کشور را با ریسک بالا مواجه کرده است.

وی افزود: در حالی که برخی کشورها نظیر چین در حال بهره‌برداری از معادن بزرگی همچون معدن عینک هستند، فعالیت ایران در این زمینه بسیار محدود بوده است. یکی از پیشنهادات این است که ایران در قالب توافقی رسمی با دولت افغانستان، ضمن ارائه کمک‌های فنی و مهندسی در حوزه استانداردسازی و نظام مهندسی معادن، امتیاز بهره‌برداری از برخی معادن افغانستان را دریافت کند.

رجحانی، دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی مشهد در این خصوص عنوان کرد: پیشنهاد می‌شود نامه‌ای با امضای نمایندگان کمیسیون و نمایندگان مجلس به وزارت امور خارجه ارسال گردد و در آن بر لزوم تعریف چهارچوب‌های حقوقی و تضمینی برای سرمایه‌گذاری در معادن افغانستان تأکید شود و پیشنهاداتی برای انتقال تجربیات ایران در زمینه‌های اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی ارائه گردد.

ماfi نایب رئیس کمیسیون معدن با اشاره به ه چالش‌های موجود برای سرمایه‌گذاری و فعالیت در بخش معادن افغانستان برای بخش خصوصی اظهار کرد: در شرایطی که ریسک فعالیت برون مرزی زیاد است دولت با ابتکار عمل و حمایت بخش خصوصی این ریسک را به نحوی مدیریت می‌کند. این دقیقاً اتفاقی است که در مورد کشورهای افغانستان حضور پررنگ داشتند افتاده است.

رجحانی در ادامه، به ارائه گزارش حاصل از پایش معادن غیرفعال خراسان رضوی، علل و چالش‌های این موضوع براساس آمار رسمی اداره کل صنعت پرداخت و گفت: از مجموع ۱۰۴۵ معدن دارای پروانه بهره‌برداری ۴۷۶ فقره در اسفند ۱۴۰۲ غیر فعال تشخیص داده شد. معادن غیرفعال در مجموع از نظر شاخص‌های متعدد اقتصادی (اشتغال، ذخیره،

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۳ از ۶	صور تجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رییس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱ تاریخ برگزاری: ۰۱ / ۰۳ / ۱۴۰۳ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	--

سرمایه گذاری صورت گرفته، و وسعت) نسبت به معدن فعال از میانگین کمتری برخوردار هستند. کمبود ماشین آلات/تجهیزات (۴۶.۹٪) بزرگترین مانع کلی است که بیشترین تأثیر را بر معادن مس (۱۸.۸٪)، منگنز (۱۸.۸٪) و کرومیت (۶.۳٪) دارد.

وی از معارض محلی به عنوان دومین چالش اثرگذار بر غیرفعال شدن معادن نام برد و افزود: این موضوع به ویژه بر معادن کرومیت و زغال سنگ تأثیر می گذارد. مشکلات قانونی/رویه ای نیز برای معادن مس و کرومیت قابل توجه است. دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی مشهد با اشاره به چالش های موجود در مسیر احیای معادن غیر فعال، عنوان کرد: برای حل موضوع معارضین محلی باید از ظرفیت مشارکت های مردمی بهره بگیریم. چه بسا ضرورت داشته باشد از یک جامعه شناس در کنار تیم کارشناسی کمیسیون استفاده کنیم تا مطالعه دقیقی روی منشاء معارضات صورت گیرد و اصلاح فرآیندها با نگاه اجتماعی انجام شود.

مجید جمشیدی رئیس انجمن معادن و صنایع معدنی استان با اشاره به لزوم تغییر روند بازگشت حقوق دولتی به استان گفت: تشکلهای بخش خصوصی به ویژه اتاق بازرگانی استان در حال ریزنی هستند که سهم ۱۵ درصدی حقوق دولتی (بر اساس قانون) به استان بازگردد و در داخل استان هزینه شود. در صورت تحقق این مهم، می توان از این منابع برای توسعه زیرساخت های ریلی و حمل و نقل در بخش معدن بهره گرفت.

سپس، سید مسعود بامشکی، عضو کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی مشهد به مشکلات ناشی از قیمت گذاری و نحوه فروش مواد معدنی اشاره کرد و گفت: هم اکنون شاهد هستیم که بعد از برنده شدن در مزایده، برخی بهره برداران به دنبال فروش امتیاز خود به قیمت بالاتر به اشخاص ثالث هستند. این روند مخرب است و باید متوقف شود.

علی اوحدی، دیگر عضو کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی مشهد با اشاره به محدودیت هایی که برای صادرات مواد معدنی به ویژه سنگ آهن ایجاد شده، عنوان کرد: با اعمال عوارض ۲۰ درصدی و محدودیت در بازار داخلی، عملاً راهی برای فروش محصول باقی نمانده و نقش واسطه ها در فروش محصولات معدنی پررنگ شده است. وی افزود: افزایش بی رویه حقوق دولتی در شرایطی که هزینه انرژی، ماشین آلات و نیروی کار افزایش داشته، توجیه پذیر نیست. در عین حال، اگر حقوق دولتی به موقع پرداخت نشود، بهره بردار باید ماهانه ۴ درصد جریمه بپردازد که در طول سال به ۴۸ درصد می رسد و این فشار سنگینی بر معادن تحمیل می کند.

هزینه های سنگین انرژی، سد راه توسعه فولاد

بهروز اسماعیلی، عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نیز با اشاره به روند تأمین برق و مشکلات تولید فولاد، بیان کرد: خوشبختانه با اقداماتی در حوزه خرید برق، تولید فولاد ادامه یافت، اما این امر همراه با هزینه های بالا بود. در واقع، شرکت های فولادی برای خرید ۷۰ درصد برق مورد نیاز خود هزینه قابل توجهی پرداخت کرده اند. این در حالی است که این شرکت ها برای خرید گاز جهت تأمین انرژی زمستان سال جاری نیز مبلغ قابل توجهی را پرداخت کرده اند. وی تأکید کرد: این افزایش هزینه ها باعث شده طرح های توسعه ای به دلیل هزینه بالای خرید انرژی متوقف شوند.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۴ از ۶	صور تجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رییس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱ تاریخ برگزاری: ۰۱ / ۰۳ / ۱۴۰۳ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	---

اسماعیلی خاطرنشان کرد: دولت برای اجرای طرح‌های خورشیدی، تسهیلاتی در نظر گرفت؛ اما به‌رغم تلاش‌ها، مشکلاتی در واردات تجهیزات تولید انرژی به وجود آمد و افزایش هزینه‌ها به دلیل جریمه‌های تعهد ارزی نیز، برای شرکت‌های فولادی مزید بر علت مشکلات شد. این در حالی است که دستورالعمل وزارت نیرو برای تولید برق بالای یک مگاوات و الزام نصب نیروگاه، محدودیت‌هایی ایجاد کرده است.

وی افزود: در مجموع، هزینه‌های بالا برای ایجاد شبکه انتقال و پست‌های برق، باعث شده روند توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر سخت و پرهزینه باشد.

ضرورت نقش آفرینی بخش خصوصی در تصمیمات کلان حوزه معدن

فاطمه علمداری، عضو کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی مشهد و عضو کانون زنان بازرگان استان نیز بیان کرد: سامانه‌های مرتبط با تخصیص سوخت و عدم هماهنگی میان شهرستان‌ها در پاسخگویی به معادن مشکل‌زا شده و این باعث تعطیلی معادن گردیده است.

وی همچنین به نبود تمرکز و هماهنگی در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با تولید اشاره و بیان کرد: دستگاه‌هایی مانند سازمان مالیاتی، سازمان تأمین اجتماعی و منابع طبیعی تصمیمات پراکنده‌ای اتخاذ می‌کنند که باعث پیچیدگی‌های فراوان برای تولیدکنندگان شده است.

علمداری خواستار حضور فعال بخش خصوصی در فرآیندهای تصمیم‌گیری در حوزه معدن شد و بر لزوم حمایت واقعی از بخش خصوصی تأکید کرد.

وی در ادامه، به مشکلات تامین انرژی و نوسانات قیمت‌ها اشاره کرد و از مسئولان خواست تا برای صنعتگر، طرح‌های ساختاری و پایدار در حوزه انرژی ارائه دهند که موجب اطمینان و امنیت سرمایه‌گذاری برای تولیدکنندگان شود.

در ادامه این جلسه، رضا ابوترابی معاون حفاظت اداره کل محیط زیست خراسان رضوی، خصوص تخصیص زمین به نیروگاه‌های تجدیدپذیر، عنوان کرد: شرکت برق منطقه‌ای حدود ۱۳۰۰ هکتار زمین برای این حوزه اختصاص داده بود که از این مقدار ۱۱۵۰ هکتار برای نیروگاه خورشیدی و ۱۵۰ هکتار برای نیروگاه‌های بادی در نظر گرفته شد؛ اما به دلیل مشکلات فنی و توقف در پروژه‌های بادی، روند واگذاری این زمین‌ها فعلاً متوقف شده است.

در ادامه این نشست، برخی از اعضای این کمیسیون و فعالان این حوزه، به بررسی مشکلات معادن غیر فعال، نوسانات بازار، الزامات قانونی و پیشنهادات اصلاحی در حوزه پرداختند.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۵ از ۶	صور تجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رییس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱ تاریخ برگزاری: ۰۱ / ۰۳ / ۱۴۰۳ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	--

مصوبات جلسه:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	استماع اخبار و موضوعات روز معدن و صنایع معدنی	با توجه به دغدغه های جدی فعالان بخش خصوصی در زمینه فعالیت در معادن افغانستان، الزامات فعالیت در این کشور از دید بخش خصوصی استان احصاء و به همراه پیشنهادات در قالب یک بسته پیشنهادی ارائه شود.	تدوین الزامات فعالیت معدنی در افغانستان با توجه به پیشنهادات طرح شده در جلسه توسط کارشناسان و اعضای کمیسیون.	۱ ماه
۲	ارائه گزارش پایش معادن غیرفعال، علل و چالش ها و هم اندیشی اعضا	از آنجایی که بر اساس مطالعات اتاق بازرگانی بیش از ۹۰ درصد مسائل اظهار شده از جانب بهره برداران معادن غیرفعال به سه مسئله «نیاز ماشین آلات معدنی و تجهیزات»، «قوانین و ملاحظات»، و «معارضین محلی» بر میگردد، در برنامه های آتی کمیسیون معدن برای بهبود فضای کسب و کار و فعال سازی معادن غیرفعال این موارد هدف گذاری گردند. همچنین در بسته پیشنهادی کمیسیون برای طرح معادن غیرفعال محوریت با این موارد باشد.	ارائه گزارش اولیه معادن غیرفعال به اداره کل صمت و شورای گفتگو، و نگارش بسته پیشنهادی.	۱ ماه
۳		مطالعه معادن غیرفعال که تنها برای گروه شش مواد معدنی (مواد معدنی فلزی و زغالسنگ) انجام شده است برای گروه های ۴ و ۵ (سنگ های ساختمانی و زینتی، و کانی های غیر فلزی) نیز انجام شود.	نگارش پیشنهاد فاز دوم مطالعات معادن غیرفعال	۴ ماه

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۶ از ۶	صور تجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی عادی ■ فوق العاده □ مشترک □ رییس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۲ شماره جلسه: ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳ / ۰۳ / ۰۱ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	---

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	غلامرضا نازپرور	رئیس	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۲	آریوبرزن مافی	نایب رئیس	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۳	عماد رجحانی	دبیر	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۴	حسن خاجوی	کارشناس	حفاظت محیط زیست
۵	نصرالله خانی	کارشناس	بازرسی کل استان
۶	یعقوب شاکری	کارشناس	اداره کل صمت
۷	سید رضا ابوترابی	معاون اراضی	اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان
۸	بهروز اسماعیلی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۹	علی اوحدی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۰	سید مسعود بامشکی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۱	مجید جمشیدی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۲	محمد ساقی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۳	محمدحسن صفاریان	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۴	حسین عباسنیا	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۵	فاطمه علمداری	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۶	شهرام قوچان نژاد	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۷	علیرضا مظلومی بجستانی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۸	حسن ملائکه	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۱۹	زهرا سپهری	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۲۰	حبیب الله ترشیزیان	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۲۱	رضا معتمدالصنایع	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدنی خراسان رضوی
۲۲	فرزین نظری	نماینده و سرپرست معادن	استحکام آذرگون
۲۳	مجتبی نائینی	بازرس	انجمن شن و ماسه
۲۴	حسام الدین تقوی ثانی	مشاور	خانه معدن خراسان رضوی
۲۵	نجمه صمصامی	مدیرعامل	کانیاری تجارت سپید